

అధ్యాయం 9 వైవిధ్యం యొక్క మెలోడీలు

భారతీయ సంగీత సౌందర్యాన్ని అన్వేషించడం

0680CH09

లక్ష్యం: భారతీయ సంగీతంలోని వివిధ శైలుల నుండి పాటలు వినడం మరియు నేర్చుకోవడం.

ఒక మణిపురి పాటను నేర్చుకోండి హా ఉరిత్ నపాంఘి.

భాష: మణిపురి

హా ఉరిత్ నపంగ్చి, నమనా కౌఇ
తడాబీ

నపానా కౌఇ ఖుమ్ దబి
యా హెయ్ హెయ్ యా తాహెయ్
హెయ్

ఉరిత్ నాంగ్చి ఖూను చైజోన్
నపంగ్చి పాక అయాంబ
యా హెయ్ హెయ్ యా తాహెయ్ హెయ్
అర్థం

ఉరిత్ అనే పక్షికి తల్లి పిలుపు కానీ, తండ్రి
పిలుపు కానీ వినబడలేదు. చప్పట్లు
కొడుతూ పక్షిని పిలవండి. ఎరుపు రంగు పక్షి
ఉరిట్ పొట్ట ఉండి ఎత్తుగా ఎగిరే పావురాన్ని
పోలి ఉంటుంది. చప్పట్లు కొడుతూ పక్షిని
పిలవండి.

ఉపాధ్యాయులకు గమనిక

మేము భారతదేశంలోని
వివిధ ప్రాంతాల నుండి కొన్ని
పాటలను సూచించాము.
ఈ జాబితా నుండి కనీసం
ఐదు పాటలను బోధించాలని
మేము ఉపాధ్యాయులను
కోరుతున్నాము. పిల్లలు
నేర్చుకోవడాన్ని
ఆస్వాదిస్తారని మీరు భావించే
ప్రాంతీయ పాటలను కూడా
మీరు బోధించవచ్చు.

కేరళ నుండి బోట్ సాంగ్ నేర్చుకోండి

వంచిపట్టు నేర్చుకోండి. వంచిపట్టు సాంప్రదాయ పడవ పోటీలతో, ముఖ్యంగా కేరళ ఉప్పు టేరులలో జరిగే ప్రసిద్ధ పాము పడవ పోటీలతో ముడిపడి ఉంది. ఈ పడవ పందెలు రాష్ట్రంలోని సాంస్కృతిక ఉత్సవాలలో అంతర్భాగం. వాటితో పాటు ఉల్లాసభరితమైన, లయబద్ధమైన పడవ పాటలు ఉంటాయి.

కేరళ స్పెక్ బోట్ రేస్

కుట్టనాడన్ పుంజఇలే

భాష: మలయాళం

కుట్టనాడన్ పుంజఇలే

కొచ్చు పెన్నే కుయిలాలే

కొట్టు వేణం కుజల్ వేణం, కురవ వేణం

కుట్టనాడన్ పుంజయిలే, తిత్తాయి తక తైతై తోమ్

కొచ్చు పెన్నే కుయిలాలే, తితి తారా తై తోమ్

వేణం కుజల్ వేణం, కురవ వేణం

(ఓ. తిత్తితారా తీతై తీతై తక తైతై

తోమ్) × 4

వరవేల్ కనారు వేణం కోడి తోరనంగల్

వేణం

విజయశ్రీ లాలి తరాయి వరుణు నజంగల్

(ఓ. తిత్తితారా తీతై తక

తై తోమ్) × 4

కరుతా చిరాకు వాచు తిట్టాయ్ తక తైతై

తోమ్

అరయన్న కిలిపోల్ తీతిధారా తై తోమ్

కరుతా చిరాకు వెచోర్ అరయన్న కిలిపోల్

కుతిచు కుతిచు పయుమ్ కుతిరా పోల్

(ఓ. తీతిధారా తీతై తీతై తక

తైతై తోమ్) × 4

అర్థం: ఈ పాట కేరళలోని కుట్టనాడ్ ప్రాంతం యొక్క అందాన్ని వర్ణిస్తుంది మరియు ఇది పాడటానికి మరియు సహజ పరిసరాలను ఆస్వాదించాలనే కోరికను వ్యక్తం చేస్తుంది..

మీకు తెలుసా

అస్సాంలోని సాదియాలో
1926లో జన్మించిన
ప్రముఖ సంగీత
విద్వాంసుడు పేరు భూపేన్
హజారికా. ఇతడు నేపథ్య
గాయకుడు, గేయరచయిత,
సంగీతకారుడు, కవి,
నటుడు, కళాకారుడు,
సంపాదకుడు, చిత్రనిర్మాత
మరియు విద్యావేత్త
సుధా కొండోగా ప్రసిద్ధి
చెందారు. అతను
సంగీతాన్ని ఒక సాధనంగా
ఉపయోగించాడు 'సామాజిక
మార్పు సాధనం' అంటూ
స్ఫూర్తిదాయకమైన
పాటలను

కంపోజ్ చేశారు.
భారతరత్న,
దాదాసాహెబ్
ఫాల్కే అవార్డు,
సంగీత నాటక
అకాడమీ సహా
అనేక జాతీయ
అవార్డులు
అందుకున్నారు.

ఈశాన్యంలో, అస్సాంలో ఐ మాటిరే మోరో మోశే వంటి మెలోడీలు ఉన్నాయి.

పాటను నేర్చుకుందాం.

భాష: **అస్సామీ**

ఈ మాటిరే మోరో మోశే
మాటికే సుమిలో
ఈ మాటితే జిబాన్ సోబి
ఆంకి మోసిలో

డోర్ ఆకహర్ రోహన్
కియోనో లాగే లాగే
హోగోర్ లోలిర్ మానిక్
కియోనో లాగే లాగే
ఆనహా ఆనహా
మాటిర్ బుకట్ మోనోర్ మాలోటి బుటోలన

మోనోర్ కొరోనైర్
హురోర్ పాపోరైర్ ఆజీ
హుకుమార్ ధాపోనా హెూజువా
హుండర్ హుడినర్
నోటన్ దృష్టికోనా నోమువా

అర్థం: గాయకుడు భూమి పట్ల అభిమానాన్ని
వ్యక్తపరుస్తాడు మరియు ఆకాశం లేదా
సముద్రం యొక్క ముత్యాల రంగులలో
కాకుండా దానిపై ఆనందాన్ని కనుగొనడం
గురించి చర్చిస్తాడు.

గాయకుడు ప్రకృతి యొక్క సూర్యరశ్మి
లేదా అడవులు మొదలైనవి భూమిపై
ఉన్నాయి మరియు చాలా విలువైనవి
అన్ని కోణాలను అనుభవిస్తాడు.

పశ్చిమాన ఉన్న గుజరాత్ భూమికి వెళ్లి పాట నేర్చుకుందాం, పోటానా జె దరియా మా.

భాష: **గుజరాతీ**

పోటానా జె దరియా మా
పోటాని జె దూబ్కి ధీ
జాట్ ను అముల్ మోతీ లో
ఇవో కోన్ చే ఖలాసి
మానే కహి దో నే
ఏనా థామ్ నే ధోకానా
మానే దాయ్ దో నే
ఇవో కోన్ చే ఖలాసి
మానే దో నే

గోతి లో, తామే గోతి లో గోతి లో

అర్థం: ఈ పాట జీవితాన్ని సముద్రం గుండా సాగే ప్రయాణంగా వర్ణిస్తుంది. పడవ మనిషి దిశ మరియు ఉద్దేశ్యాన్ని అందించే వ్యక్తికి ప్రతీక, ముత్యాలు ఈ అనుభవాల ద్వారా పొందిన విలువైన క్షణాలు లేదా సంపదలను సూచిస్తాయి.

గుజరాత్ నుండి గర్భా నేర్చుకోండి

గర్భా అనేది ఒక సాంప్రదాయక సంగీత రూపం మరియు ఒక జానపద నృత్యం యొక్క పేరు, దీనిని తరచుగా పండుగ సమయంలో ప్రదర్శిస్తారు నవరాత్రి. వంటి సాంప్రదాయ లయ వాయిద్యాలు ధోలు, పలక ధోలక్, మరియు హార్మోనియం మరియు వేణువు వంటి శ్రావ్యమైన వాయిద్యాలు ఈ రూపంతో వాయింబడతాయి. చప్పట్లు కొట్టడం, కొట్టడం మరియు నొక్కడం వంటి బాడీ పెర్క్యూషన్ దాండియా కర్రలు మరింత లయబద్ధమైన పొరలను జోడిస్తాయి. శ్రావ్యమైన నమూనాలు ఆనందాన్ని, వేడుకను రేకెత్తిస్తాయి. డ్యాన్సర్ శ్రీకృష్ణుడిపై తనకున్న ప్రేమ గురించి పాడుతుంది. (కానుడా).

తారి బాంకీ రే

తారి బాంకీ రే పగాల్లీ ను
పుమ్ము రే మానే, ఘమ్ము రే ఆతో
కొంచురే కానూదా తానే ఆమ్ము
తారీ పాగున రే పగార్డు చామ్
పుమ్ము రే మానే, గామ్ము రే ఆతో
కొంచురే కానూదా తానే ఆమ్ము

పుమ్ము రే మానే, గామ్ము రే ఆతో
కొంచురే కానూదా తానే ఆమ్ము
తారీ బాంకీ రే పగాల్లీ ను
పుమ్ము రే మానే, గామ్ము రే ఆతో
కొంచురే కానూదా తానే ఆమ్ము

ధావిల్

చెంద

ఒక తమిళ పాట నేర్చుకుందాం

అధింథోమ్
అధింథోమ్ తిన్నియం తొమ్మన
తిన్నధి తిన్నోమ్

తకత్తింథోమ్ తిన్నియం
తొమ్మన తిన్నధి తిన్నోమ్

ఆదాతా జావాతు మానం ఆదిదుమ్
బొమ్మి

ఆనంధవనై తాలాతమ్ ఇసై కేలాడి
బొమ్మి

ఎన్ పాటు వంధల్లైయం మానం
తుల్లిదుమ్ బొమ్మి

అవన్ పాటు ఇల్లాడా ఇడమ్ యెంగాడి
బొమ్మి

ముక్కన్నన్ ముత్తాగా తాండా పటు
పడిచెన్

పాటిలియా పాలకోడి నెంజా నానుమ్
పుడిచెన్

అధింథోమ్ తిన్నియం తొమ్మన
తిన్నధి తిన్నోమ్

తకత్తింథోమ్ తిన్నియం
తొమ్మన తిన్నధి తిన్నోమ్

అర్థం: ఈ పాట పాడటంలోని ఆనందాన్ని అన్వేషిస్తుంది. ఈ పాటలో ఈ పాటలో లయబద్ధమైన అంశాలు ఉన్నాయి, ఇవి దానిని ఆకర్షణీయంగా చేస్తాయి.

కన్నడ పాట

చెలువయ్య

చెలువయ్య చెలువో తని తండ్నానా
చిన్నయ రూపె కొలన్న కోలే.

చెలువయ్య చెలువో తానీ తందానా
చిన్నయ రూపె కొలన్న కోలే.

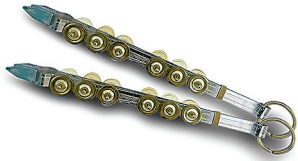
అధ నోడు ఇధ నోడు
చిత్రదుర్గ కోట్ నోడు
హాతి నోడు నన్నా తవూర్ణా.

చెలువయ్య చెలువో తని తండ్నానా
చిన్నయ రూపె కొలన్న కోలే.

చెలువయ్య చెలువో తానీ తందానా
చిన్నయ రూపె కొలన్న కోలే.

అర్థం: ఇది కర్ణాటక అందాలను కీర్తించే ఆనందకరమైన జానపద గీతం. ఈ పాట మిమ్మల్ని నృత్యం చేయడానికి మరియు చూడటానికి ఆహ్వానిస్తుంది వీటితో సహా చుట్టుపక్కల వస్తువుల అందం కర్ణాటకలోని అద్భుతమైన చిత్రదుర్గ కోట.

మనదేశంలో ఒక్కో ప్రాంతానికి సంబంధించిన వివిధ రకాల పాటల గురించి తెలుసుకుంటూనే ఈ అధ్యాయం శీర్షికలోని ఔచిత్యాన్ని గ్రహించి ఉంటారు. 'వైవిధ్యం యొక్క మెలోడీస్'.

చింటు

ఓ జింద్ మహి బజారే

భాష: పంజాబీ

ఓ జింద్ మహి బజారే...
 ఓ జింద్ మహి బజారే కుమ్మెయాన్
 వే తేరియన్ లాడలియాన్...
 వీ తేరియన్ లాడలియాన్
 పర్షియాన్ కే బాజీ ఫేర్ కాడే...
 కే బాజీ ఫేర్ కాడే నా అయాన్

(ఉమ్మ ... ఉమ్మా ... ఉమా ... ఉమ్మా ...
 ఉమ్మా... ఉమ్మా... ఉమ్) × 2

కే ఏక్ పాల్ బేహి జానా
 కే ఏక్ పాల్ బేహి జానా మేరే మఖ్నా
 వే తేరే బాజు ఓయ్
 వే తేరే బాజు వేద సఖ్నా
 కే ఏక్ పాల్ బేహి జానా...
 కే ఏక్ పాల్ బేహి జానా మేరే కోల్ ...

(ఉమ్మ ... ఉమ్మా ... ఉమా ... ఉమ్మా ...
 ఉమ్మా... ఉమ్మా... ఉమ్) × 2

అర్థం: ఈ పాట ప్రేమను వ్యక్తపరుస్తుంది మరియు ప్రేయమైనవారు తిరిగి రావాలని ఆరాటపడటం మరియు కలిసి గడిపిన మధుర క్షణాలను వ్యక్తపరుస్తుంది.

క్షత్రియ కులవత్సన

భాష: మరాఠీ

క్షత్రియ కులవత్సన
 సింహసనాదీశ్వర
 శ్రీమంత ఛత్రపతి శివాజీ మహారాజ్ కీ జై
 ఆర్ ఆలే రే ఆలే రే (ఆలే ఆలే రే)
 ఆర్ మరాఠే ఆలే రే (ఆర్ మరాఠే ఆలే రే)
 షాన్ రాజంచి ఘూన్ (షాన్ రాజంచి
 ఘూన్)

ఆతా రాణి నిఘాలే రే (జై భవానీ)
 ఆర్ తుఫాన్ పేటల్ (తుఫాన్ పేటల్)
 ఆన్ గనిమ్ ఖేతల్ (గనిమ్ ఖేతల్)
 తార్ యెకచ్ నవ్ హే
 ఆమచ్య శివబంచ్ ఘెట్ల (ఆమచ్య
 శివబంచ్ ఘెట్ల)
 శ్వాసత్ రాజా ఆర్ ధ్యాసత్ రాజా
 ఘవత్ రాజా ఆర్ భవత్ రాజా
 జగ్న్యత్ రాజా ఆర్ మరన్యత్ రాజా
 హే. శివబా రర...

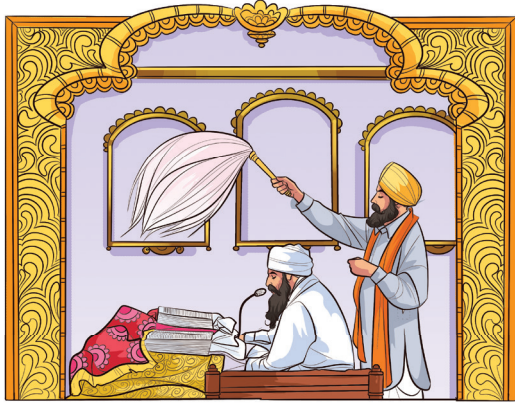
అర్థం: ఈ గీతాలు ఛత్రపతి శివాజీ మహారాజ్ కు నివాళులు అర్పిస్తూ, ఆయన వంశం, శౌర్యం, విజయాలను ప్రశంసించాయి. వారు ఆయన నాయకత్వం మరియు ధైర్యానికి గౌరవాన్ని, ప్రశంసలను వ్యక్తం చేస్తారు.

పుంజి

మీకు తెలుసా

భారతీయ సంగీతం సమాజంలోని సంప్రదాయాలు మరియు అభ్యాసాల నుండి ఎంతో తీసుకోబడింది. భక్తి లేదా భక్తి భారతీయ సంగీత వ్యక్తికరణలలో ప్రాథమిక మూలాంశంగా నిలుస్తుంది. కీర్తన, షాబాద్, షోకాలు మరియు కవ్వాల సంగీతం యొక్క ఈ భక్తి అంశానికి ఉదాహరణగా నిలుస్తాయి.

సంగీతం

దైవానికి భక్తి మార్గం

ప్రజలు వివిధ రకాల భక్తి గీతాలను ఆరాధించడం, పాడటం పిల్లలు చూసి ఉంటారు. వాటిలో కొన్నింటిని తెలుసుకుందాం.

కీర్తన

భారతరత్న భీమేస్వన్ జోషి పాడారు

భాష: మరాఠీ

జే కా రంజలే త్యాసి హోన్ జో అప్పలే

తోచి సాధు ఓడే ఖావా దేవ్

తేధేచి జనవా

తుకమనే సంగు తోచి

భగవంతుచ మూర్తి

అర్థం: సెయింట్ తుకారాం రచించిన ఈ కూర్పును అభాంగ్ కీర్తనగా ప్రదర్శిస్తారు. ఈ పాట సందేశాన్ని తెలియజేస్తుంది, "నిజమైన మానవుడిని లోతుగా అనుభూతి చెందే వ్యక్తిగా గుర్తించండి మరియు ఇతరుల బాధ మరియు బాధతో సానుభూతి పొందండి. అటువంటి దయగల వ్యక్తుల హృదయాలలో భగవంతుడు నివసిస్తాడు."

షాబాద్

నానక్ చింతా మాట్ కరో,
చింతా తీస్ హీ హే!

జల్ మెహ్ జాంత ఉపయ్యాన్,
టీనా భీ రోజీ డే!

నానక్ చింతా మాట్ కరో,
చింతా తీస్ హీ హే!

ఓతే హట్ నా చలే,

నా కో కిర్స్ కరో!

సాదా మూల్ నా హోవీ,

నా కో లయీ నా డే!

జీ కా ఆహార్ జీ,

ఖానా ఇహోలా కరో!

విచ్ ఉపాయే సాయిరా,

టీనా భీ సార్ కరో!

నానక్ చింతా మాట్ కరో,

చింతా తీస్ హే!

అర్థం: షాబాద్ అనేది గురుద్వారాలలో పాడబడే పాట. ప్రతిదీ చివరికి దైవిక సంకల్పం ద్వారా నిర్ణయించబడుతుంది కాబట్టి అతిగా చింతించవద్దని పాట సలహా ఇస్తుంది. భగవంతుడు నీటిలో మొక్కలు మరియు జీవులను సృష్టించాడు. ఆయన వారికి జీవనోపాధిని కూడా అందిస్తాడు. గురునానక్ తన శిష్యులను చింతించటం మానేసి విశ్వాసం కలిగి ఉండాలని కోరుతున్నారు. అది నది అయినా లేదా మహాసముద్రాలు అయినా దానిలో నివసించే జీవులు ప్రకృతి నియమాలకు అనుగుణంగా జీవిస్తున్నందున మనుగడ సాగించగలవు. సర్వశక్తిమంతుడు అన్ని జీవులను చూసుకుంటాడు.

కీర్తనలు - చర్చిలలో పాడతారు

గివ్ మీ ఆయిల్ ఇన్ మై ల్యాంప్, కీప్ మీ బర్నింగ్

గివ్ మీ ఆయిల్ ఇన్ మై ల్యాంప్, ఐ ప్రే గివ్ మీ ఆయిల్ ఇన్ మై ల్యాంప్, కీప్ మీ బర్నింగ్

కీప్ మీ బర్నింగ్ టిల్ ది ఎండ్ ఆఫ్ డే కమ్ ఆన్ అండ్ సింగ్

హెహసన్నా సింగ్ హెహసన్నా టు ది కింగ్ ఆఫ్ కింగ్స్

అర్థం: ఈ పాట క్రైస్తవ శ్లోకం. ఇది సర్వశక్తిమంతుడి పట్ల ఒకరి విశ్వాసాన్ని మరియు భక్తిని కొనసాగించమని అడుగుతుంది. ఇది యేసుక్రీస్తును రాజుల రాజుగా ప్రశంసిస్తుంది మరియు ఆరాధిస్తుంది.

సూఫీ పాట నేర్చుకోండి

మో మిన మా

భాష: పర్షియన్

మో మినా మా దుద్ లేక్ ఎమా యాకె జిస్మిషా మా దుద్ లేకిన్ జా యాకె

జమా గుఫ్తామ్ జాన్ హా యే షాన్

అర్థం: సూఫీ పాట వినండి మరియు నేర్చుకోండి. 'ది ఫెయిత్ఫుల్ ఆర్ వన్ సోల్' అనేది మస్నవి నుండి వచ్చిన పద్యం, ఇది ఖురాన్ నుండి ప్రేరణ పొందిన మరియు రూమీ అని కూడా పిలువబడే జలాల్ ఉద్-దీన్ ముహమ్మద్ బాల్ఠీ పర్షియన్లో రాసిన వృత్తాంతాలు మరియు కథల సమాహారం. సంగీతం అనే పద్యం 'విశ్వాసులు ఒకే ఆత్మ' అనేది మనందరిలో ఉన్న ఒకే దైవత్వం గురించి మాట్లాడుతుంది. మన శరీర కవచం

యొక్క అడ్డంకులను తొలగించినప్పుడు, మనలో ప్రతి ఒక్కరినీ నడిపించే జీవశక్తి ఆత్మ ఒకటే అని మనం గ్రహిస్తాము..

భారతీయ సంగీత రూపాలు

కాబట్టి, మేము అనేక రకాల భారతీయ సంగీతాన్ని నేర్చుకున్నాము - శాస్త్రీయ సంగీతం, ప్రాంతీయ సంగీతం, భక్తి సంగీతం మొదలైనవి. వివిధ ప్రాంతాల నుండి పాటలు నేర్చుకోవడం సరదాగా

ఉండటమే కాకుండా మన దేశంలోని వివిధ రాష్ట్రాల స్థానిక సంస్కృతి మరియు సాంప్రదాయాలను అర్థం చేసుకోవడానికి కూడా సహాయపడుతుందని మేము గ్రహించాము. వివిధ రకాల పాటలను ఎంచుకోండి మరియు వాటిని నేర్చుకోండి. క్లాసులో, ఆసెంబ్లీలో లేదా మీ స్నేహితులు మరియు కుటుంబంలో ప్రదర్శించండి.

